

opusdei.org

Betlehenským chlebom je Ježiš

Homília Svätého Otca vo Svätej noci: Betlehenským chlebom je Ježiš. Prinášame plné znenie homílie Svätého Otca Františka pri nočnej svätej omši slávnosti Narodenia Pána, ktorú slávil 24. decembra 2018 o 21.30 v Bazilike sv. Petra.

26.12.2018

Jozef s Máriou, svojou manželkou, vybral sa „do Dávidovho mesta, ktoré sa volá Betlehem“ (Lk 2,4). Dnes v noci vyberme sa aj my do Betlehema,

aby sme tam objavili tajomstvo Vianoc.

1. Betlehem: toto meno znamená dom chleba. V tomto „dome“ má dnes Pán stretnutie s ľudstvom. On vie, že pre život potrebujeme jedlo. Ale vie aj to, že potraviny sveta nesýtia srdce. V Písme sa dedičný hriech ľudstva spája práve s jedlom: vzal z jeho ovocia a jedol - hovorí kniha Genezis (3,6). Vzal a jedol. Človek sa stal chamtivým a pažravým. Mať, naplňať sa vecami, to sa zdá byť pre mnohých zmyslom života. Nenásytná hltavosť sa vinie ľudskými dejinami, až k dnešným paradoxom, keď niekoľkí bohato hodujú, a mnohí nemajú chlieb pre život.

Betlehem je prelom, v ktorom sa mení kurz dejín. Tam, v dome chleba, sa Boh rodí v jasliach, teda v krmidle. Akoby nám vravel: hľa tu som pre vás, ako vaše jedlo. Neberie, ale

ponúka pokrm; nedáva niečo, ale seba samého. V Betleheme objavujeme, že Boh nie je niekto, kto berie život, ale Ten, kto život dáva. Človeku, ktorý je od počiatku zvyknutý brať a jesť, Ježiš vraví: „Vezmite a jedzte. Toto je moje telo“ (Mt 26,26). Maličké telo Betlehemskeho dieťaťa dáva nový vzor života: nie hltáť a hrabať, ale deliť sa a darovať. Boh sa robí maličkým, aby bol naším jedlom. Keď sa sýtime ním, chlebom života, môžeme sa znovuzrodiť v láske, rozťať špirály nenásytnosti a pažravosti. Z „domu chleba“ Ježiš privádza človeka domov, aby sa stal príbuzným svojho Boha, a bratom svojho blížneho.

Pred jaslami (teda krmidlom) môžeme pochopiť, že náš život nesýtia materiálne veci, ale láska: nie pažravosť, ale dobročinnosť; nie hojnosť na vystatovanie sa, ale jednoduchosť, ktorú si treba strážiť.

Pán vie, že každý deň potrebujeme potravu. Preto sa nám ponúkol každý deň svojho života - od krmidla v Betleheme až po večeradlo v Jeruzaleme. A ešte aj dnes sa na oltári stáva Chlebom, ktorý sa láme pre nás: klope na naše dvere, aby mohol vojsť a večerať s nami (por. Zjv 3,20). Na Vianoce na zemi prijímame Ježiša, nebeský Chlieb: je to jedlo, ktoré sa nikdy nepokazí - ale už teraz nám dáva zakúsiť večný život.

V Betleheme objavujeme, že Boží život prúdi v žilách ľudstva. Ak tento život prijmeme, dejiny sa menia, počnúc od každého z nás. Pretože keď Ježiš mení srdce, centrum života nie je viac moje ja, dychtivé a egoistické, ale On, ktorý sa rodí a žije pre lásku.

Dnes večer, keď sme pozvaní vybrať sa do Betlehema, do domu chleba, spýtajme sa: čo je pokrmom môjho života, bez ktorého nemôžem byť? Je

to Pán alebo niečo iné? Potom, keď vstúpime do jaskyne, a všimneme si v nežnej chudobe dieťaťa novú vôňu života, vôňu jednoduchosti, spýtajme sa: naozaj potrebujem veľa vecí, komplikované recepty pre život?

Dokážem sa vzdať množstva nadbytočných príloh, aby som si vybral jednoduchší život? V Betleheme, pri Ježišovi, vidíme ľudí, ktorí tam vykonali cestu - ako Mária, Jozef a pastieri. Ježiš je Chlebom na cestu. Nepáčia sa mu dlhé, lenivé, sedavé zažívania, ale volá nás, aby sme sa svižne zdvihli od stola a išli slúžiť, ako chleby lámané pre druhých. Pýtajme sa teda: lámem na Vianoce svoj chlieb tomu, kto ho nemá?

2. Po Betleheme, dome chleba, zamyslime sa nad Betlehemom, Dávidovým mestom. Dávid tam ešte ako chlapec pásol ovce, a takého si ho Boh vybral, aby sa stal pastierom a

vodcom jeho ľudu. Na Vianoce v Dávidovom meste Ježiša vítajú práve pastieri. Počas tej noci, tak hovorí evanjelium, „sa ich zmocnil veľký strach“ (Lk 2,9), no anjel im povedal: „nebojte sa“ (v. 10). Mnohokrát sa v evanjeliu opakuje toto „nebojte sa“: zdá sa, ako by to bol refrén Boha, hľadajúceho človeka. Pretože človek od počiatku, kvôli hriechu, má z Boha strach: „bál som sa... a preto som sa skryl“ (Gn 3,10), hovorí Adam po hriechu.

Betlehem je liek na strach, pretože napriek „nie“ človeka, tam Boh navždy vraví „áno“: navždy bude Boh-s-nami. A aby jeho prítomnosť nevzbudzovala strach, robí sa krehkým dieťaťom. Nebojte sa: nie je to povedané svätým, ale pastierom, jednoduchým ľuďom, ktorí iste v tom čase nevynikali pôvabom, ani zbožnosťou. Syn Dávidov prichádza na svet medzi pastiermi, aby nám povedal, že nik viac nie je sám;

máme pastiera, ktorý víťazí nad našimi strachmi, a ktorý nás všetkých miluje, bez výnimky.

Betlehemskí pastieri nám hovoria aj o tom, ako ísť v ústrety Pánovi. Bdejú v noci: nespia, ale robia to, čo Ježiš viackrát bude žiadať: bdejte (por. Mt 25,13; Mk 13,35; Lk 21,36). Zostávajú hore, bdelo očakávajú vo tme; a Boh ich ožiaril Pánovou slávou (Lk 2,9). To platí aj pre nás. Náš život môže byť očakávaním (z lat. ad-tendere, smerovať, akoby ťahať sa k niečomu, pozn. prekl.), ktoré sa aj v noci problémov zveruje Pánovi, a túži po ňom; a potom prijme jeho svetlo. Alebo môže byť nárokovaním (z lat. pre-tendere, nárokovať si, akoby ťahať k sebe, pozn. prekl.), pri ktorom sa rátajú len vlastné sily a vlastné prostriedky: v tomto prípade však naše srdce zostane zatvorené pre Božie svetlo.

Pán má záľubu v tom, keď je očakávaný, a nemožno ho čakať na pohovke, v spánku. Veď aj pastieri sa hýbu: „poponáhľali sa“, hovorí text (v. 16). Nestoja na mieste ako ten, kto má pocit, že už došiel do cieľa, že nič nepotrebuje - ale idú, nechávajú stádo bez dozoru, riskujú pre Boha. A potom, čo uvideli Ježiša, aj keď nie sú odborníkmi na rozprávanie, idú ho zvestovať, takže „všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali“ (v. 18).

Bdelo očakávať, ísť, riskovať, vyrozprávať krásu: to sú gestá lásky. Dobrý Pastier, ktorý na Vianoce prichádza dať život ovciam, na Veľkú noc položí Petrovi, a prostredníctvom neho nám všetkým, konečnú otázku: „Miluješ ma?“ (Jn 21,15). Od odpovede bude záležať budúcnosť stáda. Dnes v noci sme pozvaní odpovedať, povedať mu aj my: „Milujem ťa“. Odpoveď každého z nás je podstatná pre celé stádo.

„Podme teda do Betlehema“ (Lk 2,15): tak povedali aj urobili pastieri. Aj my, Pane, chceme prísť do Betlehema. Cesta, aj dnes, stúpa nahor: treba prekonať kopec egoizmu, netreba sklíznuť do priepasti svetskosti a konzumizmu. Chcem prísť do Betlehema, Pane, pretože práve tam na mňa čakáš. A uvedomiť si, že ty, vložený do jasiel, do krmidla, si chlebom môjho života. Potrebujem jemnú vôňu tvojej lásky, aby som sa aj ja stal chlebom lámaným pre svet. Zober ma na svoje plecia, dobrý Pastier: tebou milovaný, budem aj ja môcť milovať a vziať za ruku bratov. Vtedy budú Vianoce, keď ti budem môcť povedať: Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem (por. Jn 21,17).

Preložil: Martin Kramara. TKKBS.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/betlehenskym-chlebom-je-
jezis/](https://opusdei.org/sk-sk/article/betlehenskym-chlebom-je-jezis/) (26.03.2025)